Ankenævnet for Forsikring

Den 26. oktober 2016 blev i sag nr. 89370:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne i Nordea Pension. Hun klager over, at selskabet pr. 1/6 2016 har standset dækningen ved tab af erhvervsevne.

Selskabet har ydet dækning for tab af erhvervsevne i perioden fra den 1/9 2014 til den 1/6 2016. Selskabet har blandt andet anført, at klagerens indtægt herefter udgør mere end halvdelen af, hvad raske personer med samme alder og uddannelse tjener.

Forsikringen giver ret til udbetaling af invalidepension og præmiefritagelse, såfremt erhvervsevnen nedsættes med halvdelen eller mere på grund af sygdom eller ulykke. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1960'erne, er kontoruddannet. Hun blev i foråret 2014 sygemeldt på grund af gener i form af en belastningsreaktion ved udredning af svimmelhed. Hun led også af træthed og hovedpine. Hun har fået stillet diagnoserne biliær cirrose og Menières syndrom. Hun har været i arbejdsprøvning, hvor hun kunne arbejde ca. 5 timer om ugen. Hun blev i januar 2016 ansat i fleksjob med 5,5 timers arbejde om ugen på et kontor.

I klageskemaet af 29/4 2016 til nævnet har klageren blandt andet anført:

> "Klage over stop af udbetaling af invalidepension og præmiefritagelse efter tilkendelse af fleksjob på 4,5 t/ugen med begrundelsen, at jeg ikke har en indtægtsnedgang på 50 %. De er ikke i tvivl om, at min helbredsmæssige tilstand er meget nedsat. Jeg har via klage til Nordea forsøgt at forklare, at jeg ikke mener, at Deres egen forklaring på, hvad nedsat erhvervevne betyder/omfatter er forenelig med Deres afgørelse. Hver gang jeg har snakket med Dem om betingelserne har De kun nævnt mit helbred. Det samme gør udleveret skrivelse om nedsat erhvervevne og Deres hjemmeside som man er blevet henvist til ved spørgsmål.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> At selskabet fortsætter udbetalingen af invalidepension og præmiefritagelse.
> …
> **Supplerende redegørelse**
> …
> Jeg har modtaget invalidepension og præmiefritagelse siden karensperiodens udløb d. 1. juli 2014. De første måneder blev den udbetalt til min arbejdsgiver og ved min fratrædelse den 1. september 2014 overgik den til mig. Der er løbende blevet taget stilling til fortsættelsen af udbetalingen. På grundlag af indhentede oplysninger blev det ligeledes vurderet, at jeg var berettiget til udbetaling af invalidesummen, som det kan ses af brev pr. 17. september 2015 (bilag 5).
>
> Jeg er ikke enig i Deres afgørelse pr. brev den 24. februar (bilag 1) og fastholdelsen den 4. april 2016 (bilag 3), da de som årsag angiver, at jeg ikke har en indtægtsnedgang på 50 % efter påbegyndelse af fleksjob. De er ikke i tvivl om, at min helbredsmæssige tilstand er meget/varigt nedsat og opfylder kravene om 50 %. Ligeledes skriver De, at de ved vurderingen af min indtjeningsevne ikke kun kigger på min tidligere løn, men også hvad personer med lignende helbredstilstand mv. ville kunne tjene. De kan da ikke ved vurdering sammenligne med personer med lignende helbredstilstand, men skal derimod sammenligne med fuldt erhvervsdygtige/ fuldtidsbeskæftigede.
>
> På det tidspunkt, hvor jeg blev syg arbejdede jeg som … og var fuld erhvervsdygtig. Sygdommen er sjælden, hedder Primær biliær cirrose (PBC) og er kronisk progredierende uden nogen former for helbredelse med aktuelt medicin/behandling/viden. Der er ikke andre årsager til funktionsnedsættelsen/nedsat erhvervsevne end sygdommen/helbredet.
>
> Jeg har via klage til Nordea den 14. marts 2016 (bilag 2) forsøgt at forklare, at jeg ikke mener, at Deres egne forklaringer på, hvad og hvornår nedsat erhvervsevne dækker, er forenelig med deres afgørelse.
> …
> Der er bare aldrig nævnt noget som helst om indtægtsnedgang på 50 % som et krav på, at kunne få udbetalt invalidepension og præmiefritagelse. Når jeg har snakket med dem telefonisk er der altid kun blevet snakket om min helbredstilstand som et krav. Den skrivelse, som jeg har fået tilsendt, nævner det heller ikke. Jeg har på Nordea's hjemmeside gennemlæst Deres ordbog, som skulle forklare de forskellige begreber, De anvender i Deres forsikringer. Nogle af dem kan ses i den vedlagte klage sendt til Nordea pr. 14. marts 2016 (bilag 2). Der tales også udelukkende om den personlige erhvervsevne og evnen til at kunne leve op til de krav, der stilles på arbejdsmarkedet, så man kan arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget og forsørge sig selv. Under disse begreber er der heller intet nævnt om indtægtsnedgang på 50 % for at være berettiget til invalidepension og præmiefritagelse.

Tager man i betragtning, hvad Nordea selv har udtalt, beskrivelser og forklaringer på, hvad nedsat erhvervsevne er og hvornår de dækker samt, at der på intet tidspunkt nævnes noget om et krav om indtægtsnedgang på 50 %, mener jeg, at jeg er i min gode ret til at formode, at jeg stadig ville være berettiget fremover, selvom jeg tilkendes fleksjob på 4,5 t/ugen. Med en løn på 3120 kr./mdr uden pension.

Jeg kan derfor også kun give Nordea ret i, som De selv skriver i brev af 4. april 2016 (bilag 3), at Deres informationsniveau på Deres hjemmeside, men så sandelig også i forsikringsbetingelserne, bør løftes og forbedres. Især fordi man også får af vide, at man kan finde oplysningerne på Deres hjemmeside, når man evt. har haft et spørgsmål om noget. I dette tilfælde, mener jeg ikke, oplysningerne har været retvisende og derfor kan jeg heller ikke være enig i Deres afgørelse. Jeg føler, at der pludselig er kommet et krav, der ikke var der tidligere og som jeg ikke er blevet gjort bekendt med. Jeg kan også forstå, at De har lavet betingelserne om for denne forsikring sådan, at nye der tegner den får andre betingelser, for som De sagde, at man ikke står i den situation som jeg gør. Så mine betingelser har åbenbart ikke været gældende ret længe og er vel årsagen til, at informationsniveauet de forskellige steder ikke har kunnet følge med. De nye betingelser skulle efter sigende dække så man ikke kan tjene på forsikringen men får dækket så man ikke har indtægtstab. Og det er heller ikke meningen, at jeg vil tjene på forsikringen men udelukkende så jeg ikke har indtægtstab."

Selskabet har i brev af 26/5 2016 til nævnet blandt andet oplyst:

"**Sagsforløb**
Den 30. juli 2014 modtager vi en erklæring fra forsikrede (bilag C), og den 4. august 2014 modtager vi en lægeattest fra forsikredes læge (bilag D). På baggrund af disse tilkender vi forsikrede præmiefritagelse og udbetaling ved nedsat erhvervsevne, hvilket vi meddeler hende ved brev af 18. august 2014 (bilag E). Vi forlænger efterfølgende forsikredes tilkendelse ad flere omgange.

Forsikrede oplyser os den 13. januar 2016 telefonisk, at hun er tilkendt fleksjob. Den 1. februar 2016 modtager vi kopi af hendes ansættelseskontrakt (bilag F). Vi indhenter på den baggrund oplysninger fra … Kommune, som vi modtager den 10. februar 2016 (bilag G). På baggrund af disse vurderer vi ikke længere, at forsikrede opfylder forsikringsbetingelserne, hvilket vi meddeler hende ved brev af 24. februar 2016 (bilag H].
…
Forsikredes klage
Forsikrede klager over vores ophør på præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension efter den 1. juni 2016.

Nordea Liv & Pensions afgørelse
…
Vi har vurderet forsikredes erhvervsevne midlertidigt i forhold til hendes tidligere erhverv som … . Når tilstanden har bedret/stabiliseret sig i sådant omfang, at den fremtidige erhvervsevne kan vurderes, er det ikke længere erhvervsevnen i forhold til det konkrete erhverv men i forhold til generelt erhverv, der udgør grundlaget for, om forsikrede fortsat er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension.

Når erhvervsevnen vurderes i henhold til forsikringsbetingelserne, vurderes det først og fremmest, om forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad på grund af sygdom eller ulykke. Derudover fremgår det, at nedsættelsen af erhvervsevnen foreligger, når den

forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse, bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end halvdelen af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Da vi får oplyst, at forsikrede er tilkendt fleksjob, vurderer vi om forsikrede fremadrettet opfylder betingelserne for fortsat tilkendelse af præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension. Det fremgår af de tilsendte oplysninger, at forsikrede er ansat i fleksjob med en løn på 3.120 kr. om måneden for en arbejdstid på 4,5 timer om ugen. Derudover modtager forsikrede et månedligt flekslønstilskud fra kommunen på 16.309 kr. Dermed opretholder hun en samlet indtjening på 19.429 kr. månedligt.

Forud for sin sygemelding arbejdede forsikrede som …, hvor hun havde en årlig løn på 254.400 kr. svarende til 21.200 kr. om måneden for en stilling på 30 timer om ugen, hvilket svarer til en fuldtidsløn på ca. 26.000 kr. månedligt. Ifølge vedlagte udtræk (bilag K) fra … tjener en kontoruddannet i Region … med samme anciennitet som forsikrede i gennemsnit 24.822 kr. om måneden eksklusiv pension.

På baggrund af forsikredes indtjening efter hun har fået ansættelse i fleksjob, finder vi ikke, at hun fremadrettet opfylder betingelserne for fortsat tilkendelse af præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, selvom der ikke er sket ændringer i hendes helbredsmæssige forhold.

Denne vurdering baserer vi på, at uagtet om vi tager udgangspunkt i forsikredes tidligere løn eller i gennemsnitslønnen for andre med samme baggrund som hende, så har hun ikke, efter hun er blevet ansat i fleksjob, et indtægtstab på over halvdelen af, hvad der er sædvanligt for andre med samme baggrund som hende, da såvel lønnen som fleksjobtilskuddet fra kommunen medregnes i denne beregning i henhold til forsikringsbetingelserne.

Som nævnt tjente forsikrede tidligere 21.200 kr. om måneden, og hun har således med hendes nuværende samlede indtægt udelukkende et indtægtstab på knap 2.000 kr. månedligt i forhold til tidligere.

Forsikrede angiver i sin klage utilfredshed med, at hendes indtjening inddrages i vurderingen af hendes erhvervsevne. Jævnfør det tidligere citerede fra forsikringsbetingelserne omkring definitionen af erhvervsevnetab, så foreligger der udbetalingsberettiget nedsat erhvervsevne, når man ikke er i stand til at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme område er sædvanligt for andre med samme baggrund som forsikrede. Der er dog for forsikrede aftalt et særligt vilkår om, at der er ret til udbetaling, hvis erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen. Desuden gælder der ifølge forsikringsbetingelserne et vilkår om, at også flekslønstilskuddet fra kommunen medregnes i vurderingen af indtjeningsevnen.

Det følger altså direkte af forsikringsbetingelserne, at der gælder både et helbredsmæssigt og et indtjeningsmæssigt kriterie, der begge skal være opfyldt, førend der er ret til udbetaling fra forsikringen, og at såvel lønnen som flekslønstilskuddet medregnes i vurderingen af indtjeningsevnen. Ligeledes fremgår det af forsikringsbetingelserne, at erhvervsevnen såvel helbredsmæssigt som indtjeningsmæssigt skal være nedsat med minimum halvdelen, førend der er ret til præmiefritagelse og udbetaling og dermed, at der ikke er ret til udbetaling, hvis erhvervsevnen er nedsat med mindre end halvdelen.

De afgørende vilkår for forsikredes dækning ved nedsat erhvervsevne fremgår af de gældende forsikringsbetingelser sammen med pensionsoversigten. De oplysninger, der fremgår af vores hjemmeside, er derimod udelukkende af generel informativ karakter og kan ikke tillægges afgørende betydning i vurderingen, hvorfor vi også på hjemmesiden opfordrer vores kunder til at kontakte os og søge rådgivning med udgangspunkt i deres individuelle situation jævnfør vedlagte udskrift (bilag L).

Såfremt der sker ændringer i forsikredes helbreds- og/eller indtjeningsmæssige forhold, er hun naturligvis velkommen til at kontakte os igen, hvorefter vi vil tage stilling til hendes ansøgning. På det foreliggende grundlag fastholder vi dog vores tidligere afgørelse og finder, at sagen kan afgøres."

Af klagerens brev af 10/6 2016 til nævnet fremgår blandt andet:

"Under sagsforløb i Deres svar nævner Nordea, at de får oplysninger fra mig om tilkendt fleksjob samt senere min ansættelseskontrakt. Jeg har nemlig under hele forløbet fortalt Nordea hver gang der er sket ændringer.

Da Nordea i september 2015 atter indhentede oplysninger fra sygehuse samt kommunen til vurdering, blev jeg i den forbindelse ringet op af den sagsbehandler fra Nordea, der sad med min sag. Hun havde lige nogle spørgsmål til det modtagne. Hun forlænger foreløbig udbetalingerne til 1. maj 2016. Men hun kan ikke se at der skulle blive nogle problemer med forlængelsen fremadrettet.

Også denne gang bliver der talt om mit forløb hos kommunen og at jeg håber på at kunne tilkendes fleksjob frem for at de måske vil sætte mig på førtidspension.

Jeg har så mange gange snakket med Nordea for at få klarhed over mine forsikringsbetingelser/ dækninger og især dem som er nævnt i almindelige forsikringsbetingelser 702 §8, da det i denne forbindelse er den som er aktuelt. Og jeg kan kun igen sige, at jeg hver gang kun er blevet fortalt om det helbredsmæssige kriterium i forbindelse med vurderingen af min erhvervsevne og aldrig om den indtjeningsmæssige del af den, når jeg har spurgt.
…
Jeg har jo fået udbetalt invalidepension/præmiefritagelse mens jeg fik sygedagpenge og i hele den periode, hvor jeg var i virksomhedspraktik. Hvor er forskellen på det og så fleksjob? Det er alle offentlige ydelser.

Nordea skriver i Deres svar, at de oplysninger, der fremgår af Deres hjemmeside udelukkende er af generel informativ karakter og ikke kan tillægges afgørende betydning i vurderingen, hvorfor De også opfordrer kunderne til at kontakte Dem og søge rådgivning med udgangspunkt i egen situation. Hvad hjælper det, når man så søger telefonisk rådgivning, at så vigtigt et kriterium som indtjeningsevnen ikke bliver fortalt og helt bliver udelukket fra rådgivningen. Jeg ved ikke om det kan skyldes ren forglemmelse fra rådgiverne, da jeg for nyligt har fået fortalt fra Nordea, at forsikringsbetingelserne vedr. invalidepension som blev lavet i 2012 og som jeg er omfattet, siden er blevet ændret og hvor jeg ifølge de nye betingelser ikke ville have befundet mig i denne situation.

Jeg har efterfølgende, i forbindelse med at jeg modtog brevet d. 24. februar 2016 vedr. stop af udbetalingerne, forgæves forsøgt at kontakte den sagsbehandler, jeg havde tidligere og som jeg ellers havde en god dialog med, men har åbenbart fået en ny sagsbehandler i skadesafdelingen i forbindelse med dette brev.

Derudover er jeg ikke enig i Nordea's måde, at opgøre min indtægt.

Den tidligere indtjening, som de har vurderet ud fra en …, er jeg ikke enig i. Jeg sad i et … og anså mig selv for at være … og som sådan var mine arbejdsopgaver også. Og det er rigtigt, at jeg på daværende tidspunkt var ansat 30 timer/ugen, men har tidligere været ansat fuld tid. Arbejdstiden er blevet reguleret op og ned ad flere omgange grundet den daværende krise og antallet af opgaver hos virksomheden, ligesom der har været sat stop for lønstigninger i flere år. Udtrækket Nordea har hentet fra Dansk Arbejdsgiverforenings Netstatistik er også betydeligt lavere end hvis man sammenligner med HK's lønstatistik, medmindre det drejer sig om 30 timer/ugen. Nu er det ikke helt klart i Nordea's svar om Deres udtræk er for 30 timer/ugen eller 37 timer/ugen. Et udtræk på 37 timer/ugen er betydeligt højere også selvom det er som … og ikke …. Og det rigtige må jo være et udtræk på 37 timer/ugen, da det drejer sig om at kunne arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget.

Men derudover er jeg især uenig i, at den pension jeg fik tidligere ikke er medregnet, da den jo var en del af min samlede lønpakke. Det giver et helt forkert billede af mit reelle indtægtstab, da jeg ikke får til pension og sygeforsikring som min situation er nu. Hvis jeg i min nuværende indtjening fratrækker, hvad jeg skal betale til pension, er indtjeningen betydeligt lavere end de 19.429 kr. månedligt."

Selskabet har i brev af 24/6 2016 til nævnet blandt andet bemærket:

"Forsikrede anfører til Ankenævnet, at hun ikke har været orienteret om, at der gjaldt et indtjeningsmæssigt kriterium for vurderingen af erhvervsevnetabet. Dette er vi ikke enige i. Vi har blandt andet i vores brev af 3. december 2014 til forsikrede (bilag M) orienteret hende om, at der både gælder et helbredsmæssigt og et indtjeningsmæssigt kriterie for at være berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension.

I sit brev til Ankenævnet skriver forsikrede, at hun igennem hele forløbet, mens hun fik udbetaling fra os, samtidig fik udbetalt sygedagpenge, og at hun derfor ikke kan se, hvorfor det gør en forskel, at hun er tilkendt fleksjob.

Det følger af det afsnit fra forsikringsbetingelserne, som forsikrede også har citeret, at vi ved vurderingen af indtjeningen medregner tilskud som den forsikrede modtager som led i en beskæftigelsesordning. Udbetaling af sygedagpenge er ikke at betragte som en beskæftigelsesordning i henhold til forsikringsbetingelserne, da sygedagpenge er en ydelse, der udbetales i kraft af at forsikrede er sygemeldt. I modsætning hertil er tilkendelse af fleksjob og udbetaling af fleksløntilskud en beskæftigelsesordning, der har til formål at fastholde personer på arbejdsmarkedet, der ellers ville falde ud af arbejdsmarkedet.

I forhold til det sammenligningsgrundlag vi har anvendt ved vurderingen af hendes indtægtstab, så følger det af forsikringsbetingelserne, at *'nedsat erhvervsevne, der berettiger til udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.'*

Der er således ikke tale om en vurdering i forhold til den stillingsbetegnelse, som forsikrede havde før hun blev syg. Såfremt der blev taget udgangspunkt i stillingen, ville der reelt være tale om en faginvaliditet, hvilket ikke er en del af forsikringen.

Da forsikrede er uddannet …, er det derfor denne uddannelse der tages udgangspunkt i, når vi skal fastslå, hvad andre med samme baggrund som hende kan tjene.

Det er korrekt som forsikrede anfører i sit brev, at vi sammenligner hendes indtjeningsevne med en fuldtidsarbejdende på 37 timer. Som oplyst i vores tidligere brev har vi derfor omregnet forsikredes tidligere månedsløn på 21.200 kr. for 30 timers arbejde til en fuldtidsløn på ca. 26.000 kr. månedligt. Som tidligere anført vurderer vi, at en person med samme baggrund som forsikrede har en gennemsnitsløn på 24.822 kr.

Forsikrede henviser til HKs lønstatistik, og at denne er væsentligt højere, end det udtræk vi har fremlagt. Selv hvis man ser på lønnen som … fremgår det imidlertid af vedlagte udtræk fra www.hk.dk, at gennemsnitslønnen ligger på omkring 33.000 kr. om måneden.

Efter forsikrede er kommet i fleksjob har hun en samlet indtjening på 19.429 kr. månedligt inklusiv løn og fleksløntilskud. Dette er langt over halvdelen af hvad der er sædvanligt for andre med samme baggrund som forsikrede og også over halvdelen af hendes tidligere indtjening, også såfremt denne omregnes til en fuldtidsløn. Selv hvis der ses på HKs lønstatistik for …, har forsikrede ikke lidt et indtægtstab på halvdelen eller mere.

Forsikrede skriver, at hun er uenig i at pensionen ikke er medregnet. Når vi ser på både forsikredes pensionsgivende løn før hun blev syg, lønnen for andre med samme baggrund og lønnen i hendes fleksjob, ser vi på lønnen eksklusiv pension. De ydelser vi tager udgangspunkt er altså sammenlignelige og giver dermed det bedste billede af forsikredes indtægtstab."

I klagerens brev af 3/7 2016 til nævnet er det blandt andet anført:

"Nordea nævner, at De blandt andet i Deres brev af 3. december 2014 orienterer mig om, at der gælder både et helbredsmæssigt og et indtjeningsmæssigt kriterie for at være berettiget til udbetaling af invalidepension og præmiefritagelse. Det drejer sig ikke om 'blandt andet', for det er nok det eneste sted. Nordea nævner selv i det tidligere brev/svar af 26. maj 2016, at De opfordrer kunderne til at kontakte Dem og søge rådgivning med udgangspunkt i egen situation. Det er netop det jeg har gjort flere gange, da jeg synes de forskellige oplysninger er vildledende. Og under de telefoniske rådgivninger er jeg kun blevet gjort bekendt med det helbredsmæssige kriterium, hver gang. Så er opfordringen om at søge rådgivning i egen situation, jo ikke ret meget bevendt.

Vedrørende afsnittet omkring vurderingen af mit indtægtsgrundlag, kan jeg sige, at jeg er uddannet … med speciale i …, altså …. Og som nævnt i tidligere brev arbejdede jeg sidst i … og før dette i et …firma.

Jeg kan under ingen omstændigheder være enig i at pensionen ikke skal medregnes. Pensionen var en del af min tidligere lønpakke som jeg i nuværende situation aldrig vil have nogen muligheder for at få igen. Så det er helt klart for mig, at det skal medregnes i mit indtægtstab. Det kan godt være at Nordea mener, at De tager udgangspunkt i ydelser, der er sammenlignelige og giver det bedste billede af indtægtstabet, men da den største del af min nuværende indtægt er fleksløntilskud og kun en meget lille del består af løn

(3120,-/mdr) som er pensionsgivende, hvilket jeg ikke engang får, da beløbet ville være så lavt, mener jeg ikke det er retvisende."

Selskabet har i brev af 3/8 2016 til nævnet blandt andet anført:

"Oplysningerne omkring kriterierne for, hvorvidt forsikrede har ret til udbetaling og præmiefritagelse ved nedsat erhvervsevne, fremgår som tidligere angivet af forsikringsbetingelserne, der er fremsendt til forsikrede i forbindelse med, at hun kom ind i pensionsordningen hos os pr. 1. december 2013. Ligeledes har vi som tidligere oplyst gjort forsikrede opmærksom på dette i vores brev af 3. december 2014 (bilag M).

Når forsikredes indtjeningsevne skal vurderes, ser vi som tidligere anført på, hvad der er sædvanligt for andre med lignende uddannelse og alder. Det er altså ikke forsikredes tidligere stilling, der danner grundlag for vurderingen af forsikredes erhvervs- og indtjeningsevne.
…
Vi fastholder, at pensionen ikke skal medtages i vurderingen af forsikredes indtjening. Såvel pensionsbidrag som forsikringsdækningerne er beregnet ud fra den pensionsgivende løn, hvilket er lønnen eksklusiv pension, hvorfor det også er lønnen eksklusiv pension, vi ser på, når vi skal vurdere forsikredes indtjeningsevne, efter hun er blevet syg og efterfølgende er kommet i fleksjob."

Nævnet er blevet forelagt en kopi af sagens bilag. Et uddrag heraf gengives nedenfor.

Af en psykiatrisk speciallægeerklæring af 1/11 2015 fremgår blandt andet:

"**Aktuelle:**
[Klageren] fik konstateret primær biliær cirrose (en leverlidelse) sidste år. Hun havde henvendt sig til sin egen læge i efteråret 2013 og havde i månederne op til der følt en træthed og en energiforladthed, hvorfor hun kom op og fik taget nogle blodprøver. Blodprøverne afstedkom efterfølgende henvisning til … Sygehus, hvorefter hun blev udredt, og man fandt ovenstående leverlidelse.

Foruden dette har hun også Meniéres sygdom, der gør, at hun er svimmel.

Primært er det sådan, at leverlidelsen gør hende træt, uoplagt, det gør at hun, når hun ikke får sovet nok, får koncentrationsproblemer og udtrættes alt for let. Hun kan have varierende grad af smerter, tynd mave (primært på grund af medicinen), og hun kan også have hovedpine foruden svimmelhed.

Hun har siden foråret 2013 fået sygedagpenge og aktuelt er hun fem timer ugentligt i virksomhedspraktik, et praktikforløb som hun er glad for, og et praktiskforløb hvor hun har fået sat timerne op fra kun halvanden time ugentligt til de nævnte fem timer. Hun skal gå til livslang kontrol med sin leverlidelse.
…
Konklusion:
…
Der er i medsendte papirer divagerende oplysninger omkring angst hos [klageren], som nævnt tidligere i denne erklæring har egen læge fortalt [klageren], at oplysningen om angst kom på banen for halvandet år siden, da [klageren] på baggrund af hvad der svarer

til en mild belastningsreaktion skulle have en henvisning til en psykolog. Jeg har heller ikke opfattelsen af, at der den gang var regelret angst til stede.

Der er oplysninger omkring depression, men jeg finder ikke symptomer svarende til en sådan, hun er fuldstændig stemningsneutral i dag, og hun har i øvrigt lavet en BDI (depressionstest) foruden en BAI (angsttest) i vores samtale, og begge scorer fuldstændig normalt (henholdsvis 4 og 3 point).

Jeg har undersøgt [klageren] med hensyn til somatisering og med hensyn til personlighedsforstyrrelser, men også her er der ikke symptomer til at kunne stille diagnoserne.

Tilbage står, at hendes alvorlige leverlidelse, som er livslang, og som ikke kan helbredes, gør, at hendes psykiske funktionsniveau generelt er ganske betydeligt og markant nedsat i forhold til tidligere.

Hun virker ganske afklaret med sin leverlidelse, og hun virker ikke angst eller bekymret på baggrund af denne og dennes prognose.

I sammenhæng hermed er [klagerens] arbejdsevne ganske væsentligt og varigt nedsat, men på trods af dette ønsker hun til en vis grad at være selvforsørgende, og hun har et ønsker om at fortsætte med det arbejde, som hun er i gang med nu, en arbejdsplads, hvor hun i øvrigt er vellidt, og hvor hun mener, at hun kan blive.

Jeg har talt med [klageren] om, at hun skal være opmærksom på sigt på smerter, smerter sammenholdt med hendes generelle funktionsnedsættelse kan gøre, at depressive symptomer på sigt måske kan optræde, og det skal hun naturligvis have in mente. Smerter disponerer til depression i nogen grad."

I et lægeskøn af 15/11 2015 har en kommunal lægekonsulent blandt andet noteret:

"**Lægekonsulentens samlede vurdering:**
Det vurderes nu, at sagen er tilstrækkeligt lægeligt belyst. Helbredstilstanden er veldokumenteret og der er ikke indikation for yderligere lægelig udredning.

Der er tale om varig helbredsbetinget nedsat funktionsevne.
Funktionsniveauet er vurderet igennem virksomhedspraktik samt beskrivelse af funktion i hjemmet. Funktionsniveauet vurderes at være væsentligt og varigt nedsat.

Ved vurderingen er der lagt vægt på, at det er udelukket ved psykiater, at trætheden skulle være begrundet i depressiv tilstand.
Det er vurderet ved gastroenterolog, at trætheden er tilstrækkeligt forklaret ved den primære biliære cirrhose, og at dette ikke er relateret til levertal eller, hvor fremskreden sygdommen er. Det er ved egen læge vurderet, at overvægten ikke er af betydning for trætheden. Svimmelheden vurderes at være velforklaret ved Menieres sygdom.

Det vurderes, at [klageren] vil profitere af fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet om muligt. Desuden vil fortsat fysisk aktivitet i det omfang, det er muligt og evt. i form af fysioterapi/langvarig gradueret træning være med til at opretholde eller forbedre livskvaliteten for [klageren]."

I en lægeattest af 3/12 2015 har klagerens praktiserende læge blandt andet oplyst:

"**2.3 Særlige hensyn**
…
Ikke stressende arbejdsforhold. Ikke mere end 3 timer dagligt. Få dages arbejde Er aktuelt mere træt om torsdagen efter 2½ times arbejde end efter arbejdet om tirsdagen, tydende på hun trækker den lige til grænsen.
Skal bruge flere dage til at komme sig ovenpå aktiviteter så som arbejde og evt et besøg hos en veninde til kaffedrikning. Således kan ikke anbefales at øge arbejdstiden.
…
2.4 Lægens kommentarer til patientens opfattelse af eget helbred
…
Jeg er enig i at [klageren] skal have en tilknytning til arbejdsmarkedet og at jeg ikke tror det er realistisk at det bliver mere end 5-6 timer ugentligt."

Ved møde den 7/1 2016 i det kommunale rehabiliteringsteam blev klageren visiteret til fleksjob, og den 27/1 2016 tiltrådte hun i et fleksjob med en ugentlig arbejdstid på 5,5 timer. En beregning af klagerens løn foretaget af kommunen viste, at klagerens indtægt med løn og fleksjobtilskud ville udgøre 19.429 kr. månedligt.

Af klagerens pensionsoversigt fremgår blandt andet:

"Særlige vilkår til forsikringsbetingelserne	Ret til fuld præmiefritagelse respektive udbetaling af fuld invalideydelse opnås, hvis erhvervsevnen nedsættes til ½ eller derunder af den fulde erhvervsevne."

I forsikringsbetingelserne hedder det blandt andet:

"**§ 8. Invalidepension, præmiefritagelse og invalidesum ved nedsat erhvervsevne**

A. Invalidepension og præmiefritagelse

Generelt
Er forsikringen oprettet med ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse ved nedsat erhvervsevne, gælder følgende regler:

Forsikrede har ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse, hvis forsikrede får nedsat sin erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsat erhvervsevne, der berettiger til udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Ved selskabets skøn over indtægten medregnes løn og offentlige ydelser samt tilskud, den forsikrede får som led i en beskæftigelsesordning, som for eksempel fleksjob. Det gælder både direkte og indirekte offentlige ydelser og tilskud, den forsikrede får, for eksempel via sin arbejdsgiver.

11. 89370

…
Forløbet i forbindelse med vurderingen af den nedsatte erhvervsevne

Første gang, der tages stilling til, om forsikrede er berettiget til udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse, vurderes den nedsatte erhvervsevne i forsikredes **nuværende** erhverv. Er erhvervsevnen i det nuværende erhverv nedsat i tilstrækkelig grad, er forsikrede berettiget til invalidepension og/eller præmiefritagelse i en periode som fastsættes af selskabet.

Hvis erhvervsevnen stadig er nedsat i tilstrækkelig grad efter periodens udløb, kan udbetalingen af invalidepension og/eller præmiefritagelsen fortsætte i en ny periode osv.

Som nævnt vurderes i første omgang den nedsatte erhvervsevne i forsikredes nuværende erhverv. Når selskabet vurderer, at forsikrede ikke længere kan vende tilbage til sit nuværende erhverv eller senest 18 måneder efter 1. sygedag, er det ikke længere erhvervsevnen i det nuværende erhverv, der er afgørende for, om udbetalingen og/eller præmiefritagelsen kan fortsætte. Det afgørende er herefter, om den **generelle** erhvervsevne er nedsat. Ved den generelle erhvervsevne forstås erhvervsevnen i både forsikredes nuværende erhverv og i andre erhverv.

Ved vurdering af forsikredes nedsatte **generelle** erhvervsevne foretager selskabet også et skøn over, om forsikrede anses for egnet til omskoling eller uddannelse. Skønnes forsikrede egnet til omskoling eller uddannelse, anses erhvervsevnen ikke for at være nedsat. Dog tages der i det konkrete tilfælde stilling til om, og i bekræftende fald med hvilke beløb, selskabet kan yde støtte under omskoling eller uddannelse.

Når erhvervsevnen i forsikredes eget erhverv eller den generelle erhvervsevne vurderes, er det uden betydning, om forsikrede efter eventuel helbredsfremmende behandling (herunder genoptræning), omskoling eller uddannelse vil have svært ved at få arbejde, fx pga. beskæftigelsessituationen.
…
Begyndelse og ophør af udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse

Udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse begynder den 1. i måneden, efter at erhvervsevnen uafbrudt i 3 måneder har været nedsat i tilstrækkelig grad som følge af samme sygdom/ulykkestilfælde.

Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne ikke længere er til stede, ophører udbetalingen af invalidepension og/eller præmiefritagelsen, og præmiebetalingen genoptages. Forsikrede har pligt til at give selskabet oplysning om forbedringer af erhvervsevnen."

Nævnet udtaler:

Klageren, der er født i 1960'erne, har i mange år været beskæftiget med kontorarbejde. Hun blev i 2014 sygemeldt på grund af blandt andet træthed og svimmelhed, og hun fik konstateret primær biliær cirrose samt Menières syndrom. Efter et arbejdsprøvningsfor-

løb blev hun i januar 2016 ansat i et fleksjob med 5,5 timer ugentligt. Hendes løn inklusiv fleksjobtilskud fra kommunen udgør 19.429 kr.

Selskabet har ydet dækning for tab af erhvervsevne frem til den 1/6 2016, og har herefter standset dækningen med henvisning til, at klagerens indtægt ikke er nedsat med halvdelen eller mere.

Klageren har anført, at det ikke fremgår selskabets informationsmateriale på blandt andet dets hjemmeside, at indtægtsevnen er en del af vurderingen af erhvervsevnetabet.

I forsikringsbetingelserne og pensionsoversigten er det angivet, at nedsat erhvervsevne foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med samme uddannelse og alder. Det fremgår, at der ved skønnet over indtægten indgår løn og blandt andet offentlige fleksjobtilskud.

Nævnet finder ikke anledning til at tilsidesætte forsikringsbetingelserne med henvisning til det, som klageren har anført om selskabets generelle information på hjemmesiden, idet nævnet lægger til grund, at forsikringsbetingelserne gyldigt er vedtaget som aftalegrundlag mellem selskabet og klageren. Nævnet finder herefter, at forsikringsbetingelserne, der efter nævnets opfattelse anvender et sædvanligt erhvervsevnebegreb, indgår i det grundlag, der regulerer aftalen mellem klageren og selskabet.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen og oplysningerne om klagerens indtægtsforhold i fleksjobbet, at det ikke godtgjort, at hendes erhvervsevne i forsikringsbetingelsernes forstand aktuelt er nedsat med halvdelen eller derover. Allerede med henvisning hertil kan nævnet – uanset oplysningerne om hendes helbred - ikke kritisere selskabets afgørelse.

13. 89370

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels